

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd – RP 136/2018 rd

### **Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om Domstolsverket**

#### *Ärende*

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om Domstolsverket (RP 136/2018 rd).

#### *Beredning i utskott*

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 13/2018 rd).

#### *Beslut*

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur den reform som gäller inrättande av Domstolsverket fungerar och vilka konsekvenser reformen har för domarutbildningen samt för domarutbildningsnämndens och domarförslagsnämndens ställning och uppgifter, och lämnar en rapport om saken före utgången av 2023.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur den reform som gäller inrättande av Domstolsverket fungerar och vilka konsekvenser reformen har särskilt med avseende på domstolarnas oberoende och rättssäkerheten, förhållandet och uppgiftsfördelningen mellan justitieministeriet och verket, hur ledningen av verket och direktionens sammansättning fungerar samt hur resurserna räcker till, och lämnar en rapport om detta till lagutskottet före utgången av 2025.

Riksdagen har antagit följande lagar:

## **Lag**

### **om ändring av domstolslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i domstolslagen (673/2016) rubriken för 1 kap. samt 1 kap. 1 §, 10 kap. 11 §, 11 kap. 4—6, 9 och 11 §, 14 kap. 4 §, 17 kap. 22 §, 18 kap. 1 §, 19 kap. 5 §, 20 kap. 6 § samt 21 kap. 1—3 och 6 § samt

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

*fogas* till 18 kap. 5 § ett nytt 2 mom., till lagen ett nytt 19 a kap. och före det kapitlet och lagens 20 och 21 kap. en ny rubrik för IV A avd. samt till 23 kap. en ny 8 § som följer:

1 kap.

### Allmänna bestämmelser

1 §

#### *Lagens tillämpningsområde*

Denna lag innehåller bestämmelser om domstolar samt om domare, övriga domstolsledamöter och annan personal. I lagen finns även bestämmelser om Domstolsverket, domarförslagsnämnden och domarutbildningsnämnden samt om deras uppgifter och personal.

På högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen samt på deras ledamöter tillämpas denna lag dock bara om inte något annat föreskrivs i lagen om högsta domstolen (665/2005) eller i lagen om högsta förvaltningsdomstolen (1265/2006).

Särskilda bestämmelser gäller för riksätten.

10 kap.

### Behörighetsvillkor för domare

11 §

#### *Övriga domartjänster som kräver särskilda språkkunskaper*

Vid de tvåspråkiga hovrätterna och förvaltningsdomstolarna samt vid marknadsdomstolen och försäkringsdomstolen kan det för att trygga de språkliga rättigheterna finnas ett tillräckligt antal tjänster för lagfarna domare för vilka det av dem som utnämns till tjänsterna krävs sådana språkkunskaper som avses i 10 § 1 mom.

Bestämmelser om hur många i 1 mom. avsedda domartjänster det finns vid var och en av de tvåspråkiga domstolarna utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan ärendet föredras för statsrådet ska justitieministeriet begära utlåtande av Domstolsverket över behovet av i 1 mom. avsedda domartjänster.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 11 kap.

#### Utnämning av chefsdomare och ordinarie domare

##### 4 §

###### *Ledigförklaring av tjänster*

Ordinarie domartjänster och chefsdomartjänster som tillsätts för viss tid ska förklaras lediga att sökas innan de tillsätts.

Beslut om ledigförklaring av en domartjänst fattas av

- 1) högsta domstolen när det gäller tjänsten som president vid högsta domstolen, tjänsterna som hovrättspresident och tjänsten som president vid arbetsdomstolen,
- 2) högsta förvaltningsdomstolen när det gäller tjänsten som president vid högsta förvaltningsdomstolen samt tjänsterna som överdomare vid en förvaltningsdomstol, tjänsten som överdomare vid marknadsdomstolen och tjänsten som överdomare vid försäkringsdomstolen,
- 3) respektive hovrätt när det gäller tjänsterna som lagman vid en tingsrätt,
- 4) den domstol där domartjänsten finns när det gäller andra domartjänster än de som avses i 1—3 punkten.

##### 5 §

###### *Domstolsverkets uppgifter vid utnämning av domare*

Domstolsverket sköter de praktiska åtgärder som hänför sig till ledigförklaringen av en domartjänst i enlighet med anvisningar från den domstol som beslutar om ledigförklaring av tjänsten i fråga.

Domstolsverket utarbetar ett sammandrag över sökandenas tjänstemeriter och över övriga meriter som beaktats och lämnar sammandraget till den domstol som har beslutat om ledigförklaring av tjänsten och den domstol där tjänsten är placerad samt till domarförslagsnämnden.

De åtgärder som avses i 1 och 2 mom. sköts dock av högsta domstolen när det gäller ledigförklaring av tjänsten som president eller en tjänst som ledamot eller föredragande vid högsta domstolen, och av högsta förvaltningsdomstolen när det gäller tjänsten som president eller en tjänst som ledamot eller föredragande vid högsta förvaltningsdomstolen.

##### 6 §

###### *Ny ledigförklaring av en tjänst, förlängning av ansökningstiden och återkallande av ledigförklaringen av en tjänst*

Av giltiga skäl får en domartjänst förklaras ledig att sökas på nytt eller ansökningstiden för en domartjänst förlängas. De som tidigare har sökt tjänsten beaktas då utan en ny ansökan. En anmälan om ledigförklaring av en tjänst kan av giltiga skäl även återkallas.

Beslut om att en tjänst ska förklaras ledig att sökas på nytt, förlängning av ansökningstiden och återkallande av ledigförklaringen av en tjänst fattas av den domstol som har beslutat om ledigförklaring av tjänsten. De anknytande praktiska åtgärderna sköts av Domstolsverket, utom när det

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

gäller tjänster vid högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen varvid åtgärderna sköts av respektive domstol.

### 9 §

#### *Behandlingen av ärenden i domarförslagsnämnden*

Innan domarförslagsnämnden gör en utnämningsframställning begär nämnden utlåtande om de sökande av den domstol som har fattat beslut om ledigförklaring av tjänsten. När det gäller tingsdomartjänster begär nämnden dock utlåtande om de sökande av respektive hovrätt och dessutom av den tingsrätt där tjänsten är ledigförklarad. När det gäller sökande till en tjänst som jordrättsingenjör ska nämnden dessutom begära utlåtande av Lantmäteriverket. Innan lagmannen vid Ålands tingsrätt utnämns ska nämnden begära utlåtande av Ålands landskapsregering.

Domarförslagsnämnden kan innan den gör en utnämningsframställning i fråga om arbetsdomstolens president eller arbetsdomstolsråd begära utlåtande om sökandena av de centralorganisationer och arbetsmarknadsverk som avses i 17 kap. 13 § samt av finansministeriet och Finlands Bank. Nämnden kan också inhämta andra utlåtanden och utredningar samt höra sökande och sakkunniga.

Innan en utnämningsframställning görs ska de sökande ges tillfälle att yttra sig med anledning av de utlåtanden och utredningar som skaffats under beredningen av utnämningsärendet.

### 11 §

#### *Innehållet i domstolens utlåtande*

Domstolens utlåtande ska innehålla ett motiverat yttrande om vilken av de sökande som bör utnämnas.

Av domstolens utlåtande ska framgå domstolens motiverade uppfattning om de sökandes meriter och kompetens samt deras inbördes rangordning med hänsyn till den tjänst som ska tillsättas.

### 14 kap.

## **Tjänstgöring vid en annan domstol och förflyttning**

### 4 §

#### *Förflyttning av domare vid omstrukturering av domstolsväsendet*

På förflyttning av domare vid omstrukturering av domstolsväsendet tillämpas vad som i 5 a §, 5 b § 2 mom. och 5 c § 1 mom. i statstjänstemannalagen föreskrivs om omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen.

Om den tjänst som ska förflyttas med stöd av 1 mom. efter omstruktureringen finns på ett annat ställe än inom domarens pendlingsregion, och domaren inte samtycker till förflyttning, ska en förflyttning av domaren till en annan domartjänst inom hans eller hennes pendlingsregion eftersträvas. Om det inte finns någon sådan tjänst, kan domaren med sitt samtycke förflyttas till en do-

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

martjänst eller annan tjänst utanför pendlingsregionen. Om det vid omstruktureringen i stället för domartjänsten inrättas en ny tjänst som inte är en domartjänst, har domaren dock rätt att i första hand bli utnämnd till en domartjänst.

En domare kan enbart förflyttas till en tjänst vars behörighetsvillkor domaren uppfyller och som kan anses vara lämplig för honom eller henne. Vid förflyttning till en domartjänst iaktas förfarandet för utnämning av domare. Tjänsten ledigförklaras dock inte och domstolsutlåtandet om tillsättande av en domartjänst ges av högsta domstolen eller av högsta förvaltningsdomstolen beroende på vilken domstol omstruktureringen gäller.

Om en domare utan giltig orsak vägrar att ta emot en tjänst som anvisats honom eller henne, kan domaren entledigas. Ärendet behandlas av högsta förvaltningsdomstolen på ansökan av Domstolsverket. Ärendet ska behandlas som ett brådskande rättskipningsärende.

17 kap.

### Sakkunnigledamöter

22 §

#### *Sakkunnigledamöters arvode*

Till sakkunnigledamöter betalas av statens medel ett skäligt arvode och en skälig ersättning. Arvoden och ersättningarnas grunder och belopp fastställs av Domstolsverket.

18 kap.

### Assessorer

1 §

#### *Assessorstjänster*

Vid hovrätterna, förvaltningsdomstolarna, marknadsdomstolen, arbetsdomstolen och försäkringsdomstolen kan det i utbildningssyfte finnas tjänster som assessor för viss tid och som tillsätts för tre år. Av särskilda skäl kan utnämningen till tjänsten förlängas med högst två år.

En person som har tjänstgjort som assessor i två år får under återstoden av sin mandattid tjänstgöra även i andra domaruppgifter än assessorsuppgifter eller som föredragande vid högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Vid utnämning av assessor iaktas vad som i 12 kap. föreskrivs om utnämning av domare till tjänsteförhållande för viss tid. Beslut om ledigförklaring och ny ledigförklaring av en assessorstjänst, beslut om förlängning av ansökningstiden för en assessorstjänst och beslut om återkallande av ledigförklaringen av en assessorstjänst fattas av domarutbildningsnämnden. Domstolsverket sköter de i 11 kap. 5 och 6 § avsedda praktiska åtgärderna i samband med ledigförklaringen av en tjänst samt utarbetar ett sammandrag över sökandenas meriter och lämnar det till domarutbildningsnämnden.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 5 §

#### *Avbrott i utbildningsprogrammet*

-----

Trots vad som föreskrivs om utnämning av en assessor, kan den domstol vid vilken tjänsten som assessor finns, på ansökan av assessorn utnämna denne till tjänsten utan att tjänsteförhållandet ledigförklaras, för en tid som motsvarar den mandattid som utifrån 1 mom. återstår.

### 19 kap.

#### **Övrig personal**

### 5 §

#### *Kanslichef och övrig personal*

Vid en domstol kan det finnas en tjänst som kanslichef, förvaltningsdirektör eller förvaltningschef, eller någon annan motsvarande tjänst med uppgift att sköta domstolens administration. En domstol kan även ha annan personal i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande.

Behörighetsvillkor för kanslichef är lämplig högre högskoleexamen. Bestämmelser om behörighetsvillkoren för annan personal kan meddelas i domstolens arbetsordning, om detta är befogat med tanke på skötseln av de uppgifter som hör till tjänsten i fråga.

Respektive domstol utnämner i denna paragraf avsedda tjänstemän och anställer personal i arbetsavtalsförhållande.

## AVDELNING IV A

### DOMSTOLSVERKET OCH NÄMNDERNA

### 19 a kap.

#### **Domstolsverket**

### 1 §

#### *Domstolsverket*

För skötseln av domstolarnas verksamhetsförutsättningar och för utvecklande, planering och stödande av domstolarnas verksamhet finns Domstolsverket inom justitieministeriets förvaltningsområde. Domstolsverket är ett självständigt ämbetsverk.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 2 §

#### *Domstolsverkets uppgifter*

Domstolsverket har till uppgift att se till att domstolarna kan utöva dömande makt på ett högklassigt sätt och att domstolarnas förvaltning är effektivt och ändamålsenligt organiserad.

Till Domstolsverkets uppgifter hör särskilt att

- 1) göra framställningar till justitieministeriet om anslag för domstolarnas omkostnader och i enlighet med den godkända budgeten besluta om fördelningen av anslag mellan domstolarna till den del som anslag inte har riktats direkt till en domstol,
- 2) sköta domstolarnas lokalhantering, till den del beslutanderätten i den frågan inte hör till justitieministeriets uppgifter,
- 3) sköta förvaltningen och utvecklandet av domstolarnas informationssystem,
- 4) i samarbete med den i 21 kap. avsedda domarutbildningsnämnden se till att det ordnas utbildning för domarna och domstolarnas övriga personal,
- 5) besluta om ärenden som hänför sig till inrättande, indragning och överföring av tjänster samt tjänsteregleringar vid domstolarna och sköta ärenden som gäller anställningsförhållandet för de anställda vid domstolarna till den del de inte hör till en domstol eller någon annan myndighet,
- 6) stödja domstolarna i deras kommunikation,
- 7) följa resultaten av domstolarnas verksamhet samt göra upp rapporter och kalkyler över den,
- 8) i riksomfattande utvecklingsprojekt och andra projekt vara det ämbetsverk som företräder domstolsväsendet, om ärendet inte omfattas av en domstols, statsrådets eller någon annan myndighets behörighet,
- 9) delta i det allmänna utvecklandet av domstolsväsendets verksamhet,
- 10) främja, stödja och samordna utvecklingsprojekt som gäller domstolarna och deras verksamhet,
- 11) lägga fram initiativ för statsrådet om lagstiftning, åtgärder eller utveckling inom sitt ansvarsområde,
- 12) delta i det internationella samarbetet inom sitt ansvarsområde,
- 13) sköta tekniska och rutinmässiga centralförvaltningsuppgifter inom domstolsväsendet,
- 14) göra framställningar till justitieministeriet om anslag för domarförslagsnämndens och domarutbildningsnämndens omkostnader och besluta om fördelningen av anslag till nämnderna samt sköta övriga centralförvaltningsuppgifter som gäller nämnderna.

### 3 §

#### *Domstolarnas ställning*

Domstolsverket ska i sin verksamhet beakta domstolarnas oberoende samt de högsta domstolarnas uppgifter och ställning enligt grundlagen.

Bestämmelserna i 2 § begränsar inte domstolarnas behörighet enligt lag.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 4 §

#### *Hörande av de högsta domstolarna*

Domstolsverket ska ge högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen tillfälle att yttra sig om budgetförslaget för de övriga domstolarna samt om budgetförslaget för Domstolsverket. De högsta domstolarnas ställningstaganden ska delges justitieministeriet.

Högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen ska ges tillfälle att yttra sig också om andra sådana ärenden som behandlas vid Domstolsverket och som kan ha stor principiell betydelse för domstolsväsendet.

### 5 §

#### *Ledning*

Domstolsverket har en direktion och en överdirektör.

### 6 §

#### *Direktion*

Domstolsverkets högsta beslutande organ är direktionen.

Direktionen

- 1) beslutar om centrala mål, en strategi och principer för styrningen av Domstolsverkets verksamhet och ekonomi,
- 2) beslutar om de budgetförslag för domstolarna och Domstolsverket som ska lämnas till justitieministeriet,
- 3) beslutar om fördelningen av anslag mellan domstolarna i enlighet med den godkända statsbudgeten till den del som anslag inte har riktats direkt till en domstol,
- 4) fastställer de allmänna principerna för ordnande av tillsynen över domstolarnas och Domstolsverkets bokföring och medelsförvaltning,
- 5) godkänner avtal som har betydande konsekvenser för eller är principiellt viktiga för Domstolsverket och ger utlåtande i ärenden som är principiellt viktiga med avseende på verkets ansvarsområde,
- 6) beslutar i enlighet med statstjänstemannalagen om inrättande, indragning och överföring av andra domartjänster än domartjänsterna vid de högsta domstolarna,
- 7) beslutar om en i 14 kap. 4 § 4 mom. avsedd ansökan om entledigande av en domare,
- 8) utnämner överdirektören, säger upp eller avslutar överdirektörens tjänsteförhållande och fattar andra viktiga beslut som gäller tjänsteförhållandet,
- 9) fastställer Domstolsverkets arbetsordning,
- 10) fattar övriga beslut av betydelse för Domstolsverkets verksamhet och uppgifter.



## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 7 §

#### *Tillsättning av direktion och direktionens sammansättning*

Statsrådet tillsätter Domstolsverkets direktion för fem år i sänder utifrån den grupp av kandidater till ledamöter som nominerats i enlighet med 8 §.

I direktionen ingår en domare från högsta domstolen, en domare från högsta förvaltningsdomstolen och en hovrättsdomare, en tingsrättsdomare, en domare från förvaltningsdomstolarna och en domare från specialdomstolarna. I direktionens sammansättning ingår dessutom en ledamot som hör till domstolarnas övriga anställda och en ledamot som har sakkunskap i synnerhet i ledning av den offentliga förvaltningen. Varje ledamot har en personlig ersättare.

En av domarledamöterna ska vara chefsdomare vid en hovrätt eller en tingsrätt och en chefsdomare vid en förvaltningsdomstol eller en specialdomstol.

En riksdagsledamot eller en ledamot av Ålands lagting, en medlem av statsrådet eller en ledamot av Ålands landskapsregering, ett kommunfullmäktige eller en kommunstyrelse får inte ingå i Domstolsverkets direktion.

### 8 §

#### *Nominering av kandidater till ledamöter i direktionen*

Domstolsverkets direktion tillsätts efter det att

- 1) högsta domstolen inom sig har nominerat en kandidat till ledamot och ersättare,
- 2) högsta förvaltningsdomstolen inom sig har nominerat en kandidat till ledamot och ersättare,
- 3) chefsdomarna vid hovrätterna och tingsrätterna utifrån anmälningar har nominerat tingsrätternas och hovrätternas kandidater till ledamöter och ersättare och chefsdomarna vid förvaltningsdomstolarna och specialdomstolarna har nominerat förvaltningsdomstolarnas och specialdomstolarnas kandidater till ledamöter och ersättare; före nomineringarna ska de i denna punkt avsedda chefsdomarna samråda i fråga om nomineringarna och höra de arbetstagarorganisationer som företräder domare, och

- 4) chefsdomarna i ett förfarande enligt 3 punkten har nominerat en kandidat för domstolarnas övriga anställda till ledamot och en till ersättare efter att ha hört de arbetstagarorganisationer som företräder den personalen.

Justitieministeriet förklarar uppdragen som ledamot i direktionen lediga att sökas och begär de kandidatnomineringar som avses i 1 mom. Till uppdragen som ledamot och ersättare som avses i 1 mom. 3 och 4 punkten ska det nomineras dubbelt så många kandidater som det antal ledamöter och ersättare som ska tillsättas.

Om en ledamot eller ersättare i direktionen inte längre tjänstgör i den tjänst eller uppgift som utgjorde grunden för nomineringen eller han eller hon har valts till ett uppdrag som avses i 7 § 4 mom., ska det i hans eller hennes ställe nomineras en ny ledamot eller ersättare för återstoden av direktionens mandattid. En ny ledamot ska dock inte nomineras på den grunden att en chefsdomare som avses i 1 mom. 3 punkten före utgången av mandattiden övergår till en annan domartjänst eller att någon annan i den punkten avsedd domare än en chefsdomare utnämns till en tjänst som chefsdomare.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 9 §

#### *Direktionens ordförande och vice ordförande*

Direktionen utser inom sig en ordförande och enligt vad som bestäms i arbetsordningen en eller flera vice ordförande.

### 10 §

#### *Direktionens beslutsfattande*

Direktionen är beslutför när minst fyra ledamöter eller ersättare är närvarande.

Direktionens beslut blir den mening som majoriteten omfattar. Om rösterna faller lika, avgör ordförandens röst.

Närmare bestämmelser om direktionens beslutsförfarande och om föredragningen i samband därmed får meddelas i Domstolsverkets arbetsordning.

### 11 §

#### *Överdirektör*

Domstolsverket leds av en överdirektör.

Överdirektören avgör ärenden som inte enligt lag eller enligt arbetsordningen ska avgöras av direktionen eller av någon annan tjänsteman.

Bestämmelser om överdirektörens rätt att överföra ärenden på andra tjänstemän för avgörande meddelas i arbetsordningen. Överdirektören kan förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som han eller hon överfört eller som annars ska avgöras av någon annan tjänsteman.

### 12 §

#### *Övrig personal*

Vid Domstolsverket finns utöver överdirektören annan personal enligt bestämmelserna i arbetsordningen. Bestämmelser om behörighetsvillkoren för de tjänstemän som hör till den övriga personalen kan meddelas i verkets arbetsordning, om detta är befogat med tanke på skötseln av de uppgifter som hör till tjänsten i fråga.

### 13 §

#### *Arbetsordning*

Närmare bestämmelser om Domstolsverkets verksamhet, organisation och personal samt om organiseringen av arbetet och behandlingen av ärenden vid verket meddelas i arbetsordningen.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

20 kap.

### **Domarförslagsnämnden**

6 §

#### *Personal*

Domarförslagsnämnden har en sekreterare. Nämnden kan dessutom ha föredragande med uppdraget som bisyssla. Sekreteraren och föredragande med uppdraget som bisyssla har till uppgift att bereda och föredra nämndens utnämningsframställningar och utlåtanden. Dessutom sköter sekreteraren organiseringen av nämndens övriga verksamhet.

Sekreteraren och föredragande med uppdraget som bisyssla ska ha annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt samt god kännedom om domstolarnas verksamhet.

Domarförslagsnämnden utnämner sekreteraren och föredragandena med uppdraget som bisyssla för viss tid. Domstolsverket sköter organiseringen av nämndens övriga sekreterartjänster och kan avdela personal för skötseln av nämndens uppgifter. Bestämmelser om behörighetsvillkor för uppgifterna kan meddelas i nämndens arbetsordning.

21 kap.

### **Domarutbildningsnämnden**

1 §

#### *Uppgifter*

Domarutbildningsnämnden har till uppgift att

1) i samarbete med Domstolsverket och domstolarna sköta planeringen av den utbildning som ordnas för domstolsledamöter, föredragande, beredare, tingsnotarier och övrig personal vid domstolarna,

2) sköta planeringen och anordnandet av de prov och prestationer som avses i 18 kap. 2 § och 6 § 1 mom.,

3) sköta ordnandet av ansökningsförfarandet för assessorstjänster samt det förberedande urvalet av assessorer,

4) sköta ordnandet av det centraliserade förfarandet för ansökan om praktikplatser enligt lagen om domstolspraktik samt urvalet och utnämningen av tingsnotarier,

5) ge hovrätterna, förvaltningsdomstolarna, marknadsdomstolen, arbetsdomstolen och försäkringsdomstolen anvisningar om innehållet i den individuella studieplan för assessorer som avses i 18 kap. 4 § 2 mom.,

6) ge tingsrätterna, hovrätterna och förvaltningsdomstolarna anvisningar om innehållet i den praktikplan som avses i 12 § i lagen om domstolspraktik,

7) på begäran lämna utlåtande till Domstolsverket om de personer som ska väljas till ledarutbildning eller annan utbildning inom domstolsväsendet,

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

- 8) bevilja den i 18 kap. 6 § 2 mom. avsedda rätten att använda titeln domarutbildad,
- 9) bevilja den i 18 § i lagen om domstolspraktik avsedda titeln vicehäradshövding.

### 2 §

#### *Tillsättning och sammansättning*

Domarutbildningsnämnden tillsätts av statsrådet för fem år i sänder.

Domarutbildningsnämnden har en ordförande, en vice ordförande och åtta övriga ledamöter. Ordföranden, vice ordföranden och fyra ledamöter ska vara domare som innehar ordinarie tjänst. Övriga ledamöter är en åklagare, en advokat, en ledamot som företräder den juridiska forskningen och undervisningen samt en ledamot som företräder Domstolsverket. Varje ledamot har en personlig ersättare.

Nämndens domarledamöter ska jämlikt företräda olika domstolar och minst en av domarledamöterna ska vara chefsdomare.

### 3 §

#### *Nominering av ledamöter*

Domarutbildningsnämnden tillsätts efter det att

- 1) domarförslagsnämnden utifrån anmälningar har nominerat ordförande, vice ordförande och övriga domarledamöter samt deras ersättare,
- 2) riksåklagaren har nominerat ledamot och ersättare att företräda åklagarna,
- 3) Finlands Advokatförbund bland sina medlemmar har nominerat ledamot och ersättare att företräda advokatkåren,
- 4) justitieministeriet har nominerat ledamot och ersättare att företräda den juridiska forskningen och undervisningen,
- 5) Domstolsverket har nominerat sin egen ledamot och ersättare.

Vad som i 20 kap. 3 § 1 och 3 mom. föreskrivs om nominering av ledamöter och ersättare i domarförslagsnämnden tillämpas även vid nominering av ledamöter och ersättare i domarutbildningsnämnden.

### 6 §

#### *Personal*

Domarutbildningsnämnden har en sekreterare. Nämnden kan dessutom ha föredragande med uppdraget som bisyssla. Sekreteraren och föredragande med uppdraget som bisyssla har till uppgift att bereda och föredra de ärenden som behandlas i nämnden. Dessutom sköter sekreteraren organiseringen av nämndens övriga verksamhet.

Sekreteraren och föredragande med uppdraget som bisyssla ska ha lämplig högre högskoleexamen och god kännedom om domstolarnas verksamhet eller om vuxenutbildning.

Domarutbildningsnämnden utnämner sekreteraren och föredragandena med uppdraget som bisyssla. Domstolsverket sköter organiseringen av nämndens övriga sekreterartjänster och kan av-

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

dela personal för skötseln av nämndens uppgifter. Bestämmelser om behörighetsvillkor för uppgifterna kan meddelas i nämndens arbetsordning.

### AVDELNING V

#### SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

23 kap.

#### Ändringsökande

8 §

##### *Sökande av ändring i Domstolsverkets beslut*

Omprövning av beslut som Domstolsverket fattat med stöd av 19 a kap. får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen.

Domstolsverkets beslut med anledning av en begäran om omprövning får på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen överklagas genom besvär hos den förvaltningsdomstol som bestäms enligt verkets placeringsort. Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

---

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna i 18 kap. 5 § och 19 kap. 5 § träder dock i kraft redan den 20 . Bestämmelserna 19 a kap. 2 § 2 mom. 5 punkten och 6 § 2 mom. 6 punkten träder i kraft först den 20 .

---

## Lag

### om ändring av lagen om domstolspraktik

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen om domstolspraktik (674/2016) 4, 16 och 17 §, av dem 16 § sådan den lyder i lag 1005/2016, som följer:

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

### 4 §

#### *Ledigförklaring av praktikplatser*

Domarutbildningsnämnden ledigförklarar praktikplatserna centraliserat en gång om året. Domstolsverket sköter i samband med ledigförklaringen av en tjänst de praktiska åtgärder som avses i 11 kap. 5 och 6 § i domstolslagen och utarbetar ett sammandrag över sökandenas meriter.

I ansökningsannonsen ska det nämnas om praktiken förutom vid en tingsrätt delvis kan utföras vid en hovrätt eller en förvaltningsdomstol.

Domarutbildningsnämnden beslutar vid behov om ny ledigförklaring av en tjänst som tingsnotarie samt om förlängning av ansökningstiden för och om återkallande av ledigförklaringen av en sådan tjänst.

### 16 §

#### *En tingsnotaries befogenheter enligt lagmannens förordnande*

Lagmannen får förordna den som tjänstgjort som tingsnotarie i två månader att delta i behandlingen av enskilda mål som

1) ordförande, om det är fråga om ett tvistemål som gäller hyra av bostadslägenhet eller som gäller ett penningbelopp eller en egendom eller förmån vars värde är högst 20 000 euro,

2) ledamot i en sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 11 § i rättegångsbalken,

3) ledamot i en sammansättning som avses i 2 kap. 3 § i rättegångsbalken,

4) ledamot i de fall som avses i 6 kap. 1 § i rättegångsbalken eller i 6 kap. 11 § i lagen om rättegång i brottmål,

5) ordförande i en sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 1 mom. i rättegångsbalken i brottmål, om det inte rör något av de enskilda brott som avses i åtalet under de omständigheter som anges där föreskrivs annat straff än ordningsbot, böter eller fängelse i högst två år och svaranden inte har häktats, meddelats reseförbud eller avstängts från tjänsteutövning för något av de brott som avses i åtalet.

I den sammansättning som avses i 2 kap. 1 § 2 mom. och 3 § i rättegångsbalken ska ordföranden och en av de andra ledamöterna vara tingsrättens lagman eller en tingsdomare.

En tingsnotarie får inte förordnas att ensam eller som ordförande för tingsrätten behandla mål eller ärenden som på grund av sin art eller sin omfattning ska anses vara svåra att avgöra.

### 17 §

#### *Avbrott i domstolspraktiken*

Chefsdomaren kan av grundad anledning bevilja en tingsnotarie tillstånd att avbryta domstolspraktiken. En avbruten praktikperiod kan slutföras vid den domstol som den börjat genomföras vid.

För att en tingsnotarie ska kunna slutföra en praktikperiod som avbrutits enligt 1 mom. utnämner chefsdomaren, trots vad som föreskrivs om utnämning av tingsnotarie, tingsnotarien för en tid som motsvarar återstoden av den avbrutna praktikperioden.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

Denna lag träder i kraft den \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ .

### Lag

#### om ändring av 3 och 12 § i lagen om nämndemän vid tingsrätterna

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016) 3 och 12 § som följer:

#### 3 §

##### *Fastställelse och ändring av antalet nämndemän*

Domstolsverket fastställer antalet nämndemän vid tingsrätterna. Om flera kommuner ingår i tingsrättens domkrets, fastställer Domstolsverket antalet nämndemän som ska väljas från varje kommun, i första hand i proportion till antalet mantalsskrivna invånare i kommunen. Från varje kommun ska dock väljas minst en nämndeman.

Antalet nämndemän kan ändras på framställning av kommunfullmäktige eller tingsrätten, om invånarantalet i kommunerna inom domkretsen eller antalet mål och ärenden som ska behandlas i tingsrätten i den sammansättning som avses i 2 kap. 1 § i rättegångsbalken väsentligen har förändrats.

Om kommunindelningen eller den judiciella indelningen ändras, kan Domstolsverket ändra antalet nämndemän utan den framställning som avses i 2 mom. När antalet nämndemän ändras kan Domstolsverket samtidigt bestämma huruvida nytt val av nämndemän från kommunerna i fråga ska förrättas för återstoden av mandatperioden.

Innan antalet nämndemän fastställs eller ändras ska tingsrätten och kommunerna inom tingsrättens domkrets ges tillfälle att yttra sig i saken.

#### 12 §

##### *Nämndemäns arvode och kostnadsersättning*

Till en nämndeman betalas av statliga medel

- 1) arvode,
- 2) ersättning för inkomstbortfall och för kostnader som på grund av uppdraget som nämndeman föranleds av avlönande av vikarie, anordnande av barnvård eller något motsvarande,
- 3) resekostnadsersättning och dagtraktamente.

Domstolsverket fastställer närmare grunder för och beloppet av det arvode, den ersättning och det dagtraktamente som en nämndeman erhåller.

## Riksdagens svar RSv 218/2018 rd

En nämndeman som anser att han eller hon inte fått arvode eller ersättning enligt 1 och 2 mom. får begära omprövning hos lagmannen vid tingsrätten. Begär inte nämndemannen omprövning inom ett år efter utgången av det kalenderår då betalning borde ha skett går rätten till förmånerna förlorad. I ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996). I förvaltningsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den

\_\_\_\_\_  
20 .  
\_\_\_\_\_

## Lag

### om upphävande av 7 § i lagen om säkerhetskontroller vid domstolar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 7 § i lagen om säkerhetskontroller vid domstolar (1121/1999).

2 §

Denna lag träder i kraft den

20 .  
\_\_\_\_\_

Helsingfors 25.1.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare